

2016/2017

Ocena praktyk zawodowych Wydział Nauk o Zdrowiu

Uniwersytet Medyczny w
Lublinie

Dział Jakości Kształcenia

Marzec 2018

Spis treści

Wstęp	3
1. Informacje o badaniu	3
Udział studentów w ocenie praktyk zawodowych	6
2. Ogólna ocena praktyk zawodowych studentów UM w Lublinie	9
2.1 Wydział Nauk o Zdrowiu	13
1. Pielęgniarstwo I stopnia	16
2. Fizjoterapia I stopnia	19
3. Ratownictwo Medyczne	22
4. Zdrowie Publiczne I stopnia	24
5. Położnictwo I stopnia	27
6. Fizjoterapia II stopnia	28
7. Dietetyka I stopnia	29
Aneks	30

Wstęp

Zgodnie z polityką jakości kształcenia realizowaną na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie (UM) w roku akademickim 2016/2017 przeprowadzono kolejną edycję badania jakości kształcenia. Badanie objęło studentów wszystkich kierunków i poziomów kształcenia. Integralnym elementem ewaluacji procesu kształcenia jest ocena praktyk zawodowych. Stanowią one szczególnie element dydaktyki, kładący nacisk na kształtowanie umiejętności, kompetencji społecznych oraz stwarzają możliwość ugruntowania zdobytej w trakcie studiów wiedzy teoretycznej poprzez możliwość zastosowania jej w miejscu pracy.

Niniejszy raport zawiera wyniki trzeciej edycji badania przeprowadzonego wśród studentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich wszystkich kierunków studiów realizowanych na UM w roku akademickim 2016/2017. Jego najważniejszy element stanowią rekomendacje będące wynikiem zaobserwowanych w badaniu zależności. Stanowią one jedną z podstaw działania Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia.

1. Informacje o badaniu

Przedmiot i cel badania

Przedmiotem badania jest jakość praktyk zawodowych, będących integralnym elementem programu studiów. Punktem wyjścia jest założenie, że przekazywana wiedza i umiejętności w szczególności zostają pogłębione poprzez możliwość ich stosowania w praktyce. Jednym ze źródeł informacji na temat poprawnego przebiegu praktyk jest opinia samych studentów, na podstawie której formułowane są rekomendacje dotyczące możliwości doskonalenia systemu praktyk, tak aby gwarantowały one pełną realizację zakładanych efektów kształcenia.

Ponadto celem badań ewaluacyjnych prowadzonych na UM w Lublinie jest budowanie kultury jakości kształcenia na naszej Uczelni, których niezbędnym elementem jest zaangażowanie studentów. Poprzez doskonalenie mechanizmów komunikacji pomiędzy wszystkimi interesariuszami edukacji dążymy do współtworzenia wysokich standardów kształcenia.

Problematyka badań

Problematyka badań ogniskuje wokół efektywności oraz skuteczności kształcenia poprzez praktyki zawodowe. Poza monitoringiem ogólnej satysfakcji studentów z odbytych praktyk w badaniu skupiono uwagę na osiągniętych rezultatach. Kwestionariusz ankiety na rok akademicki 2016/2017 został zmodyfikowany w celu dostosowania go do specyfiki kształcenia na Uniwersytecie Medycznym. Pytanie o stopień *w jakim praktyki zwiększają szansę na zatrudnienie* zastąpiono pytaniem dotyczącym *realizacji programu praktyk*. Pytanie dotyczące *umiejętności działania pod wpływem stresu* zastąpiono pytaniem o *umiejętność skutecznego rozwiązywania złożonych problemów napotykanych w pracy zawodowej*. Kwestionariusz ankiety zawierał dwanaście pytań, gdzie pytanie dwunaste odnosiło się do sektora, w jakim student odbywał praktykę. Respondenci każdy aspekt, poza pytaniem dwunastym, oceniali posługując się pięciostopniową skalą, w której 1 stanowiło ocenę najniższą a 5 najwyższą. Ponadto stworzono możliwość uzasadnienia swojej oceny w miejscu ankiety przewidzianym na dodatkowe komentarze i sugestie.

W roku akademickim 2016/2017 zadano studentom następujące pytania:

1. Jak ocenia Pan/Pani ogólny stopień satysfakcji z odbytej praktyki zawodowej?
2. Jak ocenia Pan/Pani organizację oraz efektywność wykorzystywania czasu podczas praktyk?
3. W jakim stopniu praktyki przyczyniły się do pogłębienia wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie studiów?
4. Na ile poznał Pan/Pani zasady funkcjonowania oraz strukturę instytucji, w której odbywał Pan/Pani praktyki?
5. Jak ocenia Pan/Pani zaangażowanie oraz pomoc wyznaczonego opiekuna praktyk?
6. W jakim stopniu praktyki rozwinęły Pan/Pani umiejętności praktyczne?
7. W jakim stopniu praktyki nauczyły Pan/Pani samodzielność i odpowiedzialność podczas wykonywania pracy?
8. W jakim stopniu praktyki rozwinęły Pan/Pani umiejętność skutecznego komunikowania się w sytuacjach zawodowych i pracy w zespole?
9. W jakim stopniu praktyki rozwinęły Pan/Pani umiejętności organizacji pracy własnej/zarządzania czasem?
10. W jakim stopniu praktyki rozwinęły Pan/Pani umiejętność skutecznego rozwiązywania złożonych problemów napotkanych w pracy zawodowej?
11. Czy praktyki umożliwiły pełną realizację ich złożonego programu?
12. W jakim sektorze działa podmiot, w którym odbył Pan/Pani praktyki?

Udział studentów w ocenie praktyk

Moduł w systemie Wirtualna Uczelnia służący ankietyzacji nie umożliwia określenia ogólnej liczby i odsetka studentów, którzy wzięli udział w badaniu oceny prowadzących zajęć w danym roku akademickim. Jest to możliwe jedynie na poziomie pojedynczych zajęć.

W analizie wyników badania posłużono się trzema rodzajami wskaźników: **frekwencją, odsetkiem ocenionych zajęć dydaktycznych oraz poziomem wiarygodności badania.**

Frekwencja będzie przydatna do oceny udziału w badaniu populacji studentów na poziomie ogólnym oraz dotyczącym poszczególnych kierunków. Frekwencja jest stosunkiem wszystkich ankiet wygenerowanych studentom w danym roku akademickim do liczby ankiet przez nich wypełnionych. **Drugi wskaźnik frekwencji** jest uzupełnieniem pierwszego i **pozwala na ocenę tego, jaki odsetek spośród wszystkich zajęć dydaktycznych realizowanych w danym roku akademickim został poddany ocenie.** Za zajęcia nieocenione uznawano te, których nie ocenił ani jeden student.

Przy wynikach będziemy w poniższym raporcie posługiwać się także **dodatkowym wskaźnikiem - poziomem wiarygodności badania.** Wskaźnik pozwala na ocenę tego, czy uzyskane wyniki ankiet dla poszczególnych kierunków i nauczycieli są wiarygodne. Mając przykładowo ogólną liczbę 20 studentów przypisanych do danego prowadzącego, otrzymujemy tym samym 20 wygenerowanych ankiet. W takiej sytuacji 10 ankiet wypełnionych ma zupełnie inną wiarygodność niż 10 ankiet wypełnionych przy liczbie 1500 wygenerowanych kwestionariuszy. Dla badań ze skończonej populacji błąd statystyczny wtedy mnoży się przez pierwiastek kwadratowy z $(N-n)/(N-1)$, gdzie **N** to liczebność populacji, a **n** - liczebność próby. Zatem jako wskaźnik wiarygodności proponuje się więc wzór w postaci: $k = n*(N-1)/(N-n)$, określane dalej po prostu, jako „wiarygodność”. Wzór ten informuje, ile osób musiałoby wypełnić taką ankietę z nieskończonej populacji, aby dało to taki sam błąd statystyczny. Ta liczba zwiększa się przy małych populacjach. Gdyby ankietę wypełnili wszyscy studenci, będzie równa dodatniej nieskończoności. Skutkiem powyższych rozważań są proponowane progi wiarygodności na poziomie wartości:

>30 – wiarygodność bardzo dobra

15-30 – wiarygodność dobra

10-15 – wiarygodność akceptowalna

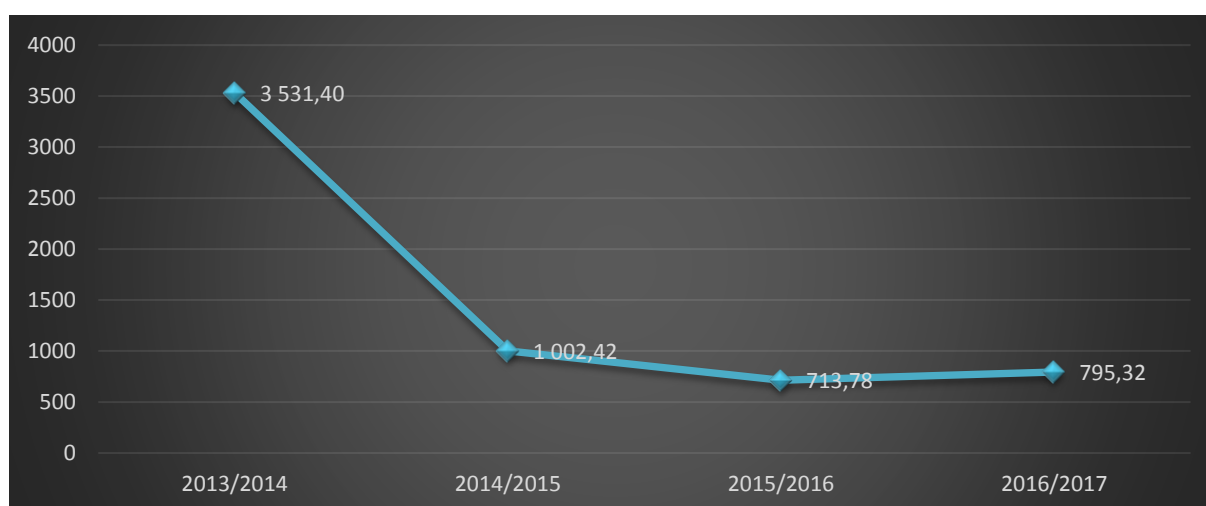
<10 – brak wiarygodności badania

Dzięki przyjętym wskaźnikom możemy ocenić, jaki odsetek zajęć udało się ocenić oraz na ile uzyskane oceny można uznać za rzetelne (porównując odsetek wypełnionych ankiet). Dzięki temu nie ma konieczności określania rzeczywistej liczby studentów biorących udział w akcji ankietowej, gdyż informacja taka z założenia nie jest adekwatna do specyfiki badania, polegającego na tym, że każdy student uczestniczy w badaniu tyle razy, ilu zajęć dydaktycznych był uczestnikiem. Oszacowanie takiego wskaźnika byłoby zatem zbyt czasochłonne a jego wartość informacyjna niewielka.

Udział studentów w ocenie praktyk zawodowych

W roku akademickim 2016/2017 pomimo utrzymującego się bardzo dobrego poziomu wiarygodności badania (powyżej 10), można odnotować tendencję spadkową dla tego wskaźnika. W obecnej edycji badania nastąpił nieznaczny wzrost progu wiarygodności o **81,54 pkt.** Wykres 1 przedstawia dane o poziomie wiarygodności badania w poszczególnych edycjach badania.

Wykres 1 Poziom wiarygodności badania w ocenie praktyk zawodowych w latach 2013 - 2017.

Wszystkie ocenione wydziały na UM w Lublinie charakteryzuje **bardzo dobry poziom wiarygodności badania** w ujęciu ogólnym. Najwyższy poziom wiarygodności badania odnotowano dla Wydziału Nauk o Zdrowiu. Natomiast na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Analityki Medycznej poziom wiarygodności jest na granicy pomiędzy bardzo dobrym a dobrym. Tabela nr 1 przedstawia szczegółowe dane dotyczące poziomu wiarygodności dla poszczególnych Wydziałów. Do tabeli załączono legendę.

●	wiarygodność bardzo dobra
●	wiarygodność dobra
●	wiarygodność akceptowalna
●	brak wiarygodności badania

Tabela 1 Frekwencja studentów oraz poziom wiarygodności badania ze względu na poszczególne Wydziały UM w Lublinie.

Wydział	Frekwencja 2015/2016	Wiarygodność 2015/2016	Frekwencja 2016/2017	Wiarygodność 2016/2017
WNoZ	7%	● 409,676	8%	● 444,123
IWLzOS	10%	● 179,114	14%	● 211,139
IWLzOA	7%	● 92,148	8%	● 108,579
WFzOAM	9%	● 36,034	7%	● 36,907

Uczestnictwo w badaniu było dość zróżnicowane biorąc pod uwagę kierunek kształcenia (tabela nr 2). Spośród 23 kierunków realizowanych na UM w Lublinie, 10 z nich

charakteryzowało się bardzo dobrą wiarygodnością (>30): *Pielęgniarstwo I stopnia* próg wiarygodności jest bardzo wysoki, podobnie jak na kierunkach: *Położnictwo I stopnia, Lekarsko – dentystycznym, Lekarskim I i II Wydziału Lekarskiego, Ratownictwo Medyczne, Analityka medyczna, Biomedycyna i Elekroradiologia I stopnia*

Wiarygodność dobrą i akceptowalną uzyskało siedem praktyk. W przypadku **pięciu kierunków wiarygodność badania jest nieakceptowalna** (poniżej 10):

- *Pielęgniarstwo II stopnia* (próg wiarygodności: **8,1281**)
- *Elekroradiologia I stopnia* (próg wiarygodności: **8,05**)
- *Kosmetologia II stopień* (próg wiarygodności: **6,6122**)
- *Położnictwo II stopnia* (próg wiarygodności: **5,0687**)
- *Zdrowie Publiczne II stopnia* (próg wiarygodności: **2,0277**)

Trzeba jednak pamiętać, że ocena wiarygodności dla poszczególnych praktyk może zdecydowanie różnić od danych przedstawionych w poniższej tabeli. Praktyki zawodowe na **kierunku Dietetyka II stopnia nie zostały ocenione przez studentów**. Szczegółowe dane na temat udziału studentów w badaniu przedstawiono w tabeli nr 2.

Tabela 2 Frekwencja i poziom wiarygodności badania ze względu na kierunki studiów na UM.

Kierunek	Frekwencja	Ocena	Wygenerowano	Wypełniono	Wiarygodność
Pielęgniarstwo I°	8%	4,58	1989	166	181,0246
Położnictwo I°	11%	4,63	914	97	108,3977
kierunek lekarsko - dentystyczny	20%	4,87	441	86	106,5915
kierunek lekarski II W	6%	4,53	1173	76	81,1959
Fizjoterapia I°	12%	4,46	454	54	61,155
kierunek lekarski I W	7%	4,77	596	42	45,1083
Ratownictwo Medyczne	26%	4,77	114	30	40,3571
Analityka Medyczna	7%	5,00	557	37	39,5615
Biomedycyna I°	0,33	4,36	67	22	32,266
Elekroradiologia II°	31%	4,69	71	22	31,4285
Higiena Stomatologiczna	50%	3,99	28	14	27,0000
Zdrowie Publiczne I°	21%	4,45	87	18	22,4377
Kosmetologia I°	26%	4,70	62	16	21,2173
Dietetyka I°	7%	4,70	219	16	17,1822
Fizjoterapia II°	3%	4,91	381	12	12,3577
Farmacja	5%	4,31	237	11	11,4867
Techniki dentystyczne	13%	4,83	79	10	11,3043
Pielęgniarstwo II°	2%	4,56	445	8	8,1281
Elekroradiologia I°	15%	4,90	47	7	8,0500
Kosmetologia II°	11%	4,90	55	6	6,6122
Położnictwo II°	2%	4,42	296	5	5,0687
Zdrowie Publiczne II°	3%	2,77	74	2	2,0277
Dietetyka II°	0%	0,00	32	0	0,0000

Wszystkie przewidziane w ramach poszczególnych kierunków studiów praktyki zawodowe w zdecydowanej większości oceniono. Tylko na kierunkach takich jak *Fizjoterapia I stopnia, kierunek lekarsko – dentystyczny, kierunek lekarski II Wydział, Zdrowie Publiczne I*

i II stopnia, Elektroradiologia II stopnia, Analityka Medyczna, Położnictwo II stopnia, i Dietetyka I stopnia odsetek był niższy niż 100%. W przypadku kierunku Dietetyka II stopnia respondenci **nie ocenili** praktyk. Odsetek ocenionych praktyk zawodowych na poszczególnych kierunkach studiów przedstawia tabela nr 3.

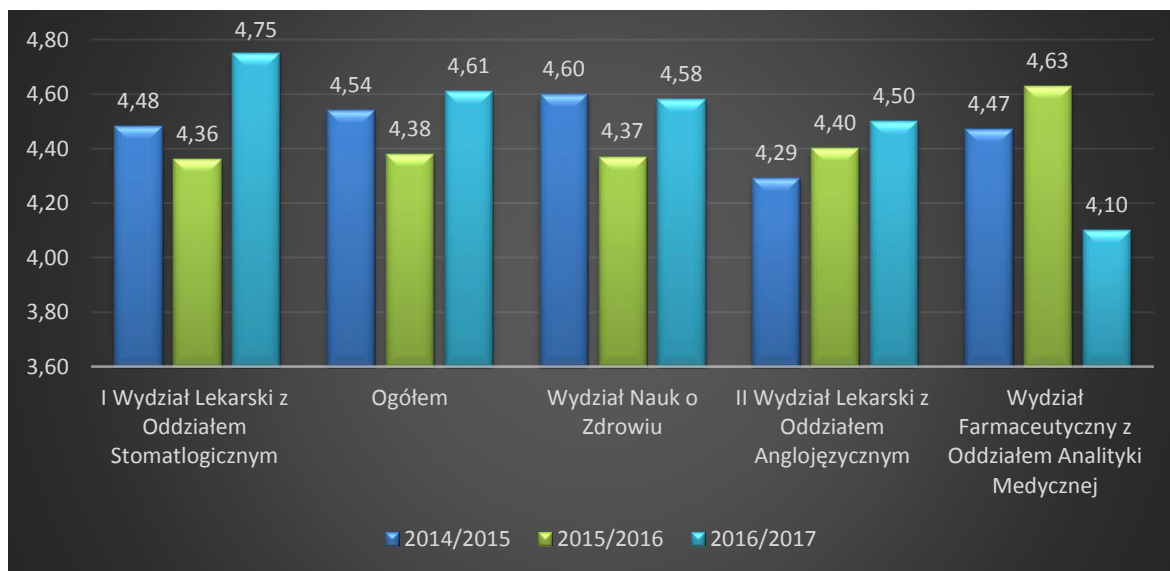
Tabela 3 Odsetek ocenionych praktyk w roku akademickim 2016/2017.

Kierunek	Liczba praktyk realizowanych na kierunku	Liczba ocenionych praktyk	Procent
Biomedycyna I°	5	5	100%
Elektroradiologia I°	2	2	100%
Farmacja	2	2	100%
Fizjoterapia II°	5	5	100%
Higiena Stomatologiczna	2	2	100%
kierunek lekarski I W	8	8	100%
Kosmetologia I°	2	2	100%
Kosmetologia II°	2	2	100%
Pielęgniarstwo I°	16	16	100%
Pielęgniarstwo II°	4	4	100%
Położnictwo I°	14	14	100%
Ratownictwo Medyczne	3	3	100%
Techniki dentystyczne	3	3	100%
Fizjoterapia I°	7	6	86%
kierunek lekarsko - dentystyczny	10	8	80%
kierunek lekarski II W	16	12	75%
Zdrowie Publiczne I°	3	2	67%
Elektroradiologia II°	5	3	60%
Analityka medyczna	2	1	50%
Położnictwo II°	6	3	50%
Zdrowie Publiczne II°	2	1	50%
Dietetyka I°	8	2	25%
Dietetyka II°	2	0	0%
Ogółem	129	106	82%

2. Ogólna ocena praktyk zawodowych studentów UM w Lublinie

Ogólna ocena praktyk zawodowych na UM w Lublinie wynosi **4,61**¹. Została ona wyliczona ze wszystkich ocenionych przez studentów praktyk zawodowych realizowanych w roku akademickim 2016/2017. Wszystkie pojedyncze oceny potraktowano tu łącznie, bez podziału na poszczególne kryteria oceny, kierunki i lata studiów. W porównaniu do poprzedniej edycji badania ogólna ocena praktyk zawodowych wzrosła. Wzrost jest stosunkowo spory i stanowi **0,23 pkt.** Średnie oceny jakości praktyk na poszczególnych Wydziałach różnią się nieznacznie między sobą. Najniżej oceniony został Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki medycznej (4,10) i jako jedyny zanotował bardzo duży spadek oceny realizacji praktyk – o **0,53 pkt.** Nadal jednak ocena utrzymuje się na dobrym poziomie. **Najwyżej studenci ocenili I Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym.** W przypadku I Wydziału Lekarskiego zanotowano najwyższy wzrost oceny, rzędu **0,39**; w przypadku Wydziału Nauk o Zdrowiu wzrost rzędu **0,21**; w przypadku II Wydziału Lekarskiego rzędu **0,1**. Widoczna jest więc systematyczna poprawa co świadczy o skuteczności systemu doskonalenia jakości kształcenia na naszej Uczelni. Wyniki zawiera Wykres nr 2.

Wykres 2 Ogólna ocena praktyk zawodowych realizowanych na poszczególnych wydziałach na UM w Lublinie.

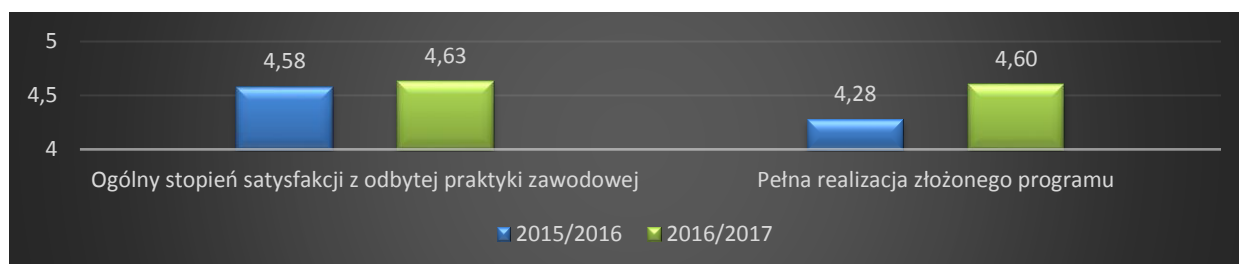
Ogólna ocena praktyk realizowanych na UM składa się z trzech części: *poziom zadowolenia z odbytych praktyk, ich organizacja oraz rozwój umiejętności i kompetencji w czasie praktyk.*

¹ Średnia arytmetyczna wszystkich ocen praktyk zawodowych realizowanych w roku akademickim 2016/2017.

Aspekt dotyczący *poziomu zadowolenia z realizacji praktyk* dotyczy pytań o *ogólny stopień satysfakcji z odbytej praktyki oraz o realizację programu praktyk*.

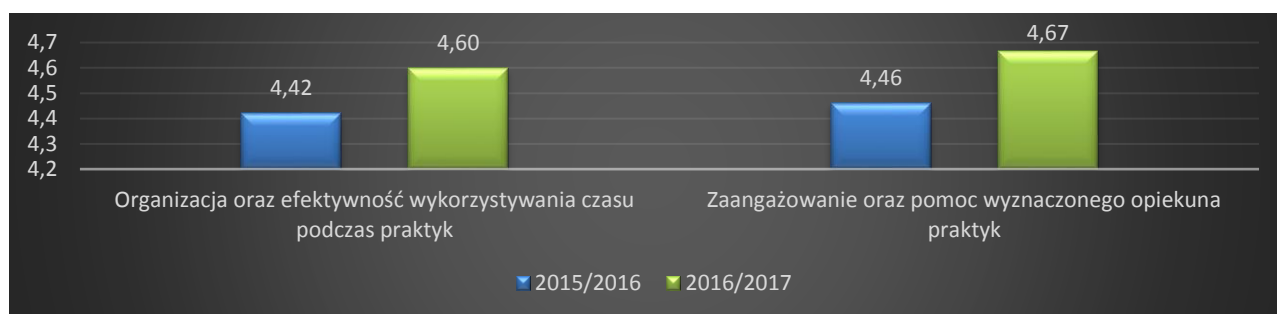
Badania wykazały, że studenci wysoko oceniają *ogólny stopień satysfakcji z odbytej praktyki* (śr.=**4,63**). W przypadku *realizacji programu praktyk* zanotowano bardzo wysoki wzrost oceny, rzędu **0,53**. Wykres nr 3 przedstawia ocenę ogólnej satysfakcji z odbytych praktyk.

Wykres 3 Ocena poziomu zadowolenia z odbytych praktyk zawodowych.

Kolejnym elementem oceny jakości praktyk, jakim jest *organizacja praktyk*, studenci również ocenili wysoko. Znaczący wzrost odnotowano dla *organizacji oraz efektywności wykorzystania czasu podczas praktyk* rzędu 0,18; dla *zaangażowania wyznaczonego opiekuna praktyk* rzędu 0,21. Widoczna jest więc poprawa co świadczy o skuteczności systemu doskonalenia jakości kształcenia na naszej Uczelni. Wyniki zawiera wykres nr 4.

Wykres 4 Ocena organizacji praktyk zawodowych.

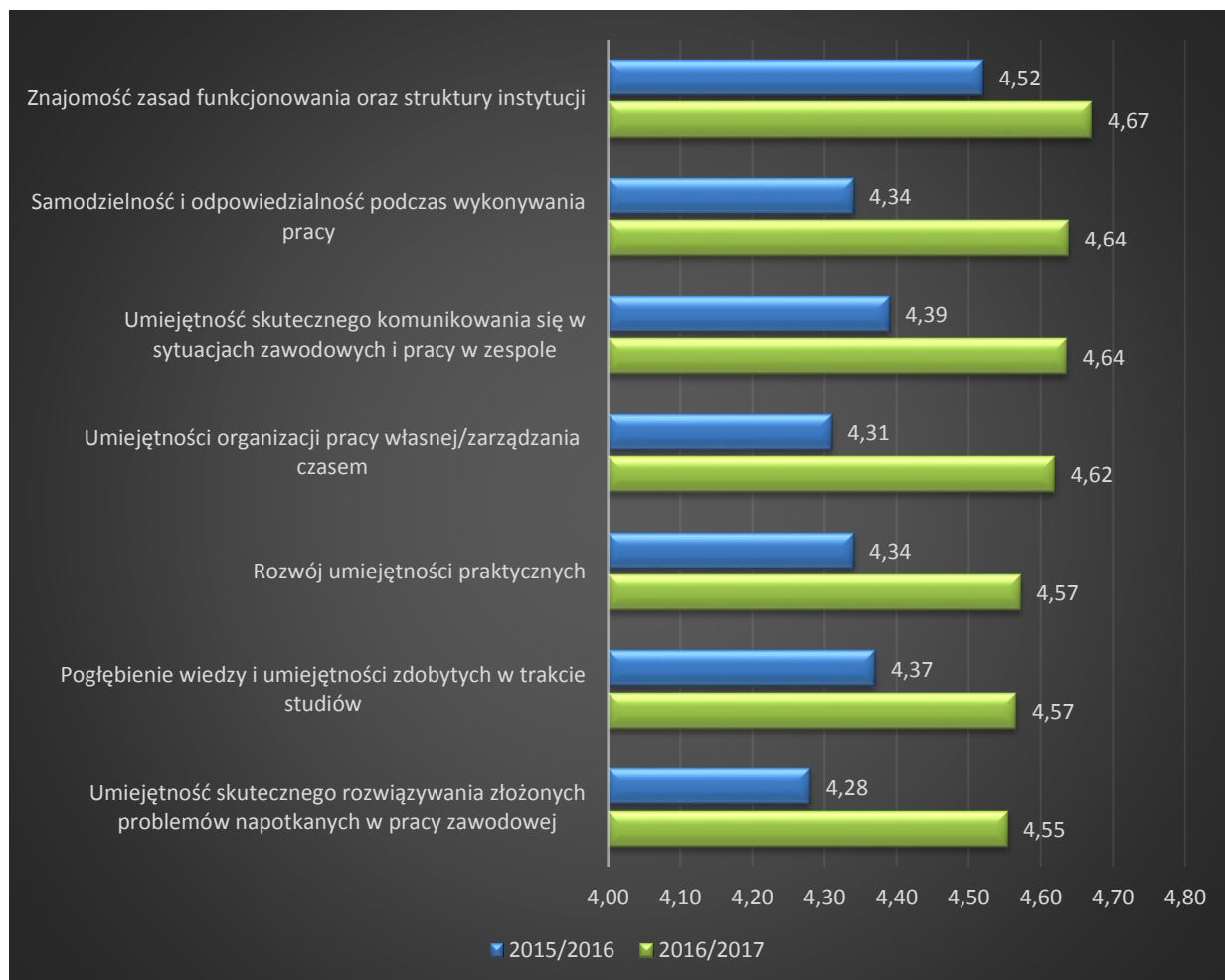

Ostatni element ogólnej oceny praktyk zawodowych to *rozwój umiejętności i kompetencji nabytych w czasie praktyk*. Badania wykazały, że wszystkie oceniane kompetencje zdobyte podczas praktyk studenci ocenili bardzo wysoko (wykres nr 5). Każdy z ocenianych aspektów odnotował znaczący wzrost średniej oceny. Najniżej studenci ocenili *umiejętność rozwiązywania problemów spotykanych w pracy zawodowej* (śr.=**4,55**). Ocena nadal utrzymuje się na bardzo dobrym poziomie, i w porównaniu do poprzedniej edycji badania zanotowała wzrost rzędu **0,27**. Najwyżej ocenionym aspektem jest *znajomość zasad funkcjonowania instytucji* (śr.=**4,67**), zanotowano wzrost oceny rzędu **0,15**. Najwyższy wzrost

oceny, rzędu **0,31** odnotowano dla *umiejętności organizacji pracy własnej* oraz rzędu **0,30** dla *samodzielności i odpowiedzialności podczas wykonywania pracy*

Oceny poszczególnych aspektów rozwoju kompetencji w roku akademickim 2016/2017 zawiera Wykres nr 5.

Wykres 5 Ocena kompetencji zdobytych podczas praktyk.

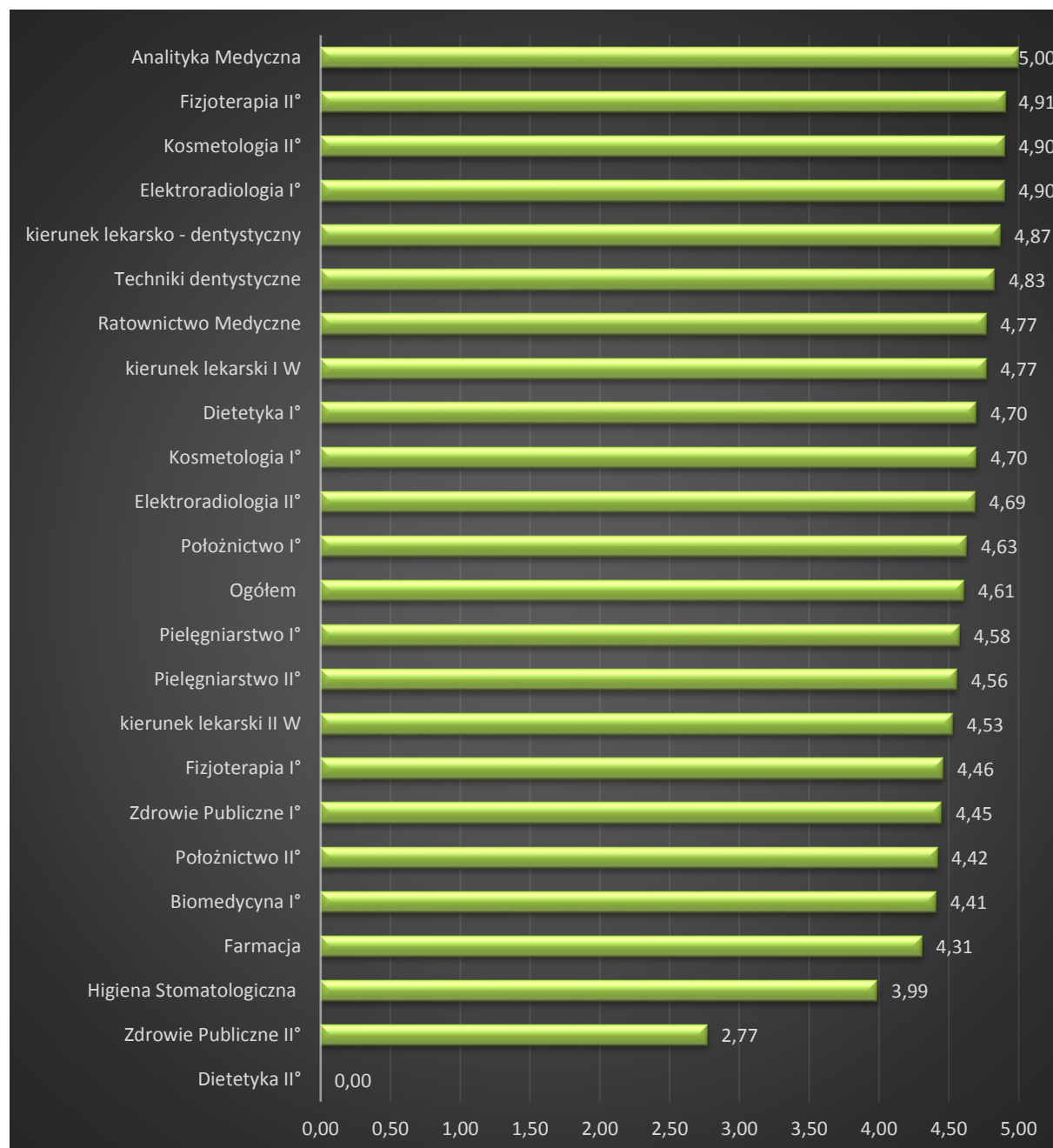

Wykres nr 6 prezentuje oceny praktyk zawodowych wg kierunków studiów na UM w Lublinie. Ranking stworzono dla celów porównawczych, jednak należy zachować ostrożność podczas wyciągania na jego podstawie wniosków. Prawdopodobnie kierunki ocenione najniżej nie spełniają oczekiwań studentów w pełni, gdyż oczekiwania te są bardzo wysokie.

Najniżej ocenione zostały praktyki realizowane na kierunkach studiów takich jak: *Zdrowie publiczne II stopnia* (śr.=**2,77**) oraz *Higiena stomatologiczna* (śr.=**3,99**). Pozostałe praktyki oceniono powyżej wartości **4,3** (na pięciostopniowej skali). Najwyżej zostały ocenione praktyki takie jak *Fizjoterapia II stopnia* (śr.=**4,91**), *kierunek lekarski II W* (śr.=**4,90**), *Elektroradiologia I stopnia* (śr.=**4,90**), *Kosmetologia II stopnia* (śr.=**4,87**) oraz *Techniki*

dentystyczne (śr.=4,83). Na tych kierunkach średnia ogólna ocena kształcenia przekroczyła wartość 4,8.

Wykres 6 Ocena praktyk zawodowych na poszczególnych kierunkach na UM w Lublinie.

2.1 Wydział Nauk o Zdrowiu

Wydział Nauk o Zdrowiu w roku akademickim 2016/2017 został oceniony na **4,58**, co jest oceną dość wysoką. W stosunku do poprzedniej edycji badania nastąpił wzrost oceny ogólnej, rzędu **0,21 punktu** na pięciostopniowej skali (patrz wykres nr 2). Wydział Nauk o Zdrowiu osiągnął bardzo dobry poziom wiarygodności badania – powyżej 30 (patrz tabela nr 1). Jednak analizując ocenione praktyki, można zauważyć, że jedynie **27% spośród nich** może być **uznane za wiarygodne**. W związku z powyższym **nie zostanie przeprowadzona analiza statystyczna zebranych** wyników badań dla Wydziału Nauk o Zdrowiu. Przedstawione zostaną jedynie średnie oceny i osiągnięty próg wiarygodności badania poszczególnych praktyk realizowanych na WNoZ (tabela nr 19).

Na kierunku **Dietetyka II stopnia studenci nie ocenili realizowanych praktyk** (patrz tabela nr 2).

Tabela nr 4 przedstawia ocenę oraz próg wiarygodności badania dla poszczególnych praktyk realizowanych na Wydziale Nauk o Zdrowiu.

Tabela 4 Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na WNoZ.

Kierunek/Nazwa praktyki	Średnia	Wiarygodność
Pielęgniarstwo I st Podstawy pielęgniarstwa [praktyki zawodowe] 1 rok	4,73	48,600
Zdrowie publiczne I st Praktyka zawodowa [praktyki zawodowe] 1 rok	4,07	33,143
Położnictwo I st Podstawy opieki położniczej [praktyki zawodowe] 1 rok	4,52	28,778
Położnictwo I st Podstawy opieki położniczej [praktyki zawodowe] 1 rok	4,73	20,615
Fizjoterapia I st Praktyka śródsesemestralna w pracowni kinezyterapii i fizykoterapii [praktyki zawodowe] 2 rok	4,41	19,118
Fizjoterapia I st Praktyka śródsesemestralna w zakresie fizjoterapii klinicznej [praktyki zawodowe] 2 rok	4,53	16,184
Fizjoterapia I st Praktyka wakacyjna w pracowni kinezyterapii i fizykoterapii [praktyki zawodowe] 2 rok	4,75	16,184
Ratownictwo medyczne I st Praktyka zawodowa - SOR [praktyki zawodowe] 2 rok	4,53	13,913
Ratownictwo medyczne I st Praktyka zawodowa - ZRM [praktyki zawodowe] 2 rok	4,87	13,913
Ratownictwo medyczne I st Praktyka zawodowa - SOR [praktyki zawodowe] 1 rok	4,91	12,368
Pielęgniarstwo I st Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,41	11,957
Pielęgniarstwo I st Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,02	11,957
Pielęgniarstwo I st Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,31	11,957
Pielęgniarstwo I st Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,57	10,783
Pielęgniarstwo I st Opieka paliatywna [praktyki zawodowe] 3 rok	4,97	10,783
Dietetyka I st Praktyka wstępna-szpital [praktyki zawodowe] 1 rok	4,78	9,750
Pielęgniarstwo I st Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia [praktyki zawodowe]	4,95	9,621
Pielęgniarstwo I st Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,83	9,621
Pielęgniarstwo I st Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,99	9,621
Pielęgniarstwo I st Podstawowa opieka zdrowotna [praktyki zawodowe] 3 rok	4,99	9,621
Pielęgniarstwo I st Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,85	9,621
Dietetyka I st Praktyka technologia potraw [praktyki zawodowe] 1 rok	4,63	9,556
Pielęgniarstwo I st Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne [praktyki zawodowe] 2 rok	4,16	7,372
Pielęgniarstwo I st Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne [praktyki zawodowe] 2 rok	4,22	7,372
Fizjoterapia I st Praktyka wakacyjna asystencka w ośrodku fizjoterapii [praktyki zawodowe] 1 rok	4,83	6,469
Pielęgniarstwo I st Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne [praktyki zawodowe] 2 rok	4,55	6,263
Pielęgniarstwo I st Podstawowa opieka zdrowotna [praktyki zawodowe] 2 rok	4,55	6,263
Pielęgniarstwo I st Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych [praktyki zawodowe] 2	4,20	6,263
Położnictwo I st Anestezjologia i stany zagrożenia życia [praktyki zawodowe] 3 rok	4,44	5,364
Położnictwo I st Ginekologia i opieka ginekologiczna (onkologia ginekologiczna) [praktyki zawodowe] 3 rok	4,45	5,364
Położnictwo I st Ginekologia i opieka ginekologiczna [praktyki zawodowe] 3 rok	4,65	5,364
Położnictwo I st Podstawowa opieka zdrowotna [praktyki zawodowe] 3 rok	4,47	5,364
Położnictwo I st Techniki położnicze i prowadzenia porodu [praktyki zawodowe] 3 rok	4,25	5,364
Położnictwo I st Chirurgia [praktyki zawodowe] 2 rok	4,45	5,323
Położnictwo I st Choroby wewnętrzne [praktyki zawodowe] 2 rok	4,82	5,323
Położnictwo I st Neonatologia i opieka neonatologiczna [praktyki zawodowe] 2 rok	4,87	5,323
Położnictwo I st Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne [praktyki zawodowe] 2 rok	4,65	5,323
Położnictwo I st Położnictwo i opieka położnicza [praktyki zawodowe] 2 rok	4,71	5,323
Położnictwo I st Psychiatria [praktyki zawodowe] 2 rok	4,76	5,323
Położnictwo I st Techniki położnicze i prowadzenia porodu [praktyki zawodowe] 2 rok	5,00	5,313
Fizjoterapia I st Praktyka opiekuńczo-pielęgnacyjna [praktyki zawodowe] 1 rok	4,02	5,308
Fizjoterapia II st Praktyka z fizjoterapii w dysfunkcjach narządu ruchu [praktyki zawodowe]	4,93	4,158
Położnictwo II st Opieka położnicza nad kobietą i jej rodziną w okresie prokreacji i okresie okołoporodowym [praktyki zawodowe] 1 rok	3,27	3,125
Fizjoterapia II st Praktyka wakacyjna specjalistyczna z balneologii [praktyki zawodowe] 1	4,64	3,080
Fizjoterapia II st Praktyka z fizjoterapii klinicznej [praktyki zawodowe] 1 rok	5,00	3,080
Pielęgniarstwo II st Nowoczesne techniki diagnostyczne [praktyki zawodowe] 1 rok	4,24	3,051

Zdrowie publiczne I st Praktyka zawodowa [praktyki zawodowe] 2 rok	4,82	●	2,083
Zdrowie publiczne II st Praktyka zawodowa [praktyki zawodowe] 1 rok	2,77	●	2,065
Fizjoterapia I st Praktyka z fizjoterapii klinicznej w dysfunkcjach narządu ruchu i chorobach narządów wewnętrznych [praktyki zawodowe] 3 rok	4,23	●	2,033
Pielęgniarstwo II st Pielęgniarstwo specjalistyczne: Opieka pielęgniarska nad chorym z cukrzycą [praktyki zawodowe] 1 rok	4,50	●	2,017
Pielęgniarstwo II st Pielęgniarstwo specjalistyczne: Pielęgniarstwo onkologiczne [praktyki zawodowe] 1 rok	4,50	●	2,017
Fizjoterapia II st Praktyka specjalistyczna śródsesemestralna [praktyki zawodowe] 2 rok	5,00	●	1,000
Pielęgniarstwo II st Zarządzanie w pielęgniarstwie [praktyki zawodowe] 2 rok	5,00	●	1,000
Fizjoterapia II st Praktyka z fizjoterapii wieku rozwojowego [praktyki zawodowe] 2 rok	5,00	●	1,000
Położnictwo II st Opieka neonatologiczna w warunkach szpitalnych i środowisku domowym [praktyki zawodowe] 1 rok	5,00	●	1,000
Położnictwo II st Opieka środowiskowa nad kobietą i jej rodziną w różnych fazach życia i stanie zdrowia [praktyki zawodowe] 1 rok	5,00	●	1,000
Dietetyka I st Praktyka w domu pomocy społecznej [praktyki zawodowe] 3 rok	0,00	●	0,000
Dietetyka I st Praktyka w zakresie leczenia żywieniowego [praktyki zawodowe] 2 rok	0,00	●	0,000
Dietetyka II st Praktyka - poradnia dietetyczna [praktyki zawodowe] 1 rok	0,00	●	0,000
Dietetyka II st Praktyka - szpital dorosłych [praktyki zawodowe] 1 rok	0,00	●	0,000
Położnictwo II st Opieka ginekologiczna nad kobietą i jej rodziną w różnych fazach życia i stanie zdrowia [praktyki zawodowe] 2 rok	0,00	●	0,000
Położnictwo II st Zarządzanie w położnictwie [praktyki zawodowe] 2 rok	0,00	●	0,000
Dietetyka I st Praktyka - szpital dorosłych [praktyki zawodowe] 3 rok	0,00	●	0,000
Dietetyka I st Praktyka - szpital dziecięcy [praktyki zawodowe] 2 rok	0,00	●	0,000
Dietetyka I st Praktyka w zakresie poradnictwa dietetycznego [praktyki zawodowe] 2 rok	0,00	●	0,000
Dietetyka II st Praktyka - dom pomocy społecznej [praktyki zawodowe] 1 rok	0,00	●	0,000
Fizjoterapia I st Praktyka w pracowni kinezyterapii, fizjoterapii, terapii manualnej i masażu [praktyki zawodowe] 3 rok	0,00	●	0,000
Położnictwo II st Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii [praktyki zawodowe] 2 rok	0,00	●	0,000
Zdrowie publiczne I st Praktyka zawodowa [praktyki zawodowe] 3 rok	0,00	●	0,000
Zdrowie publiczne II st Praktyka zawodowa [praktyki zawodowe] 2 rok	0,00	●	0,000

Ze względu na **brak wiarygodności badania** – poniżej 10, **nie została przeprowadzona analiza statystyczna dla trzech kierunków** prowadzonych na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Są to:

- *Pielęgniarstwo II* ° - próg wiarygodności 8,13;
- *Położnictwo II* ° - próg wiarygodności 5,07;
- *Zdrowie Publiczne II* ° - próg wiarygodności 2,03;

Pomimo osiągniętego progu wiarygodności badania – powyżej 10, analiza statystyczna zebranych wyników badań **nie zostanie przeprowadzona dla trzech kierunków** z powodu **braku wiarygodności badania poszczególnych praktyk**, realizowanych na tych kierunkach. Przedstawione zostaną jedynie tabele zawierające średnie oceny oraz próg wiarygodności badania poszczególnych praktyk realizowanych na danym kierunku studiów. Są to kierunki:

- *Dietetyka I* ° - na osiem realizowanych praktyk, studenci ocenili tylko dwie, w tym żadna z nich nie osiągnęła wymaganego progu wiarygodności badania (tabela nr 11);
- *Fizjoterapia II* ° - pomimo iż studenci ocenili wszystkie pięć praktyk realizowanych na kierunku, żadna z nich nie osiągnęła wymaganego progu wiarygodności badania (tabela nr 10);

- *Położnictwo I°* - na czternaście realizowanych praktyk na kierunku, studenci ocenili tylko dwie praktyki (14%) (patrz tabela nr 9);

Wyniki badań przedstawione dla pozostałych czterech kierunków, tj. *Pielęgniarstwo I stopnia, Fizjoterapia I stopnia, Ratownictwo Medyczne i Zdrowie Publiczne I stopnia* **należy traktować z ostrożnością** ze względu na stosunek ocenionych praktyk do praktyk, które osiągnęły wymagany próg wiarygodności badania. Szczególnie **odnosi się to do kierunku Zdrowie Publiczne I stopnia** – na trzy realizowane praktyki studenci ocenili dwie, w tym tylko jedna osiągnęła wymagany poziom wiarygodności badania (patrz tabela nr 8).

1. Pielęgniarstwo I stopnia

Kierunek *Pielęgniarstwo I stopnia* w roku akademickim 2016/2017 został oceniony przez studentów wysoko. Ocena **4,58** sytuuje go na trzynastej pozycji w porównaniu z pozostałymi kierunkami realizowanymi na UM w Lublinie (patrz wykres nr 6). Frekwencja studentów *Pielęgniarstwa I stopnia* w badaniu wyniosła 8% (patrz tabela nr 2).

Kierunek *Pielęgniarstwo I stopnia* osiągnął bardzo dobry poziom wiarygodności badania – powyżej 30 (patrz tabela nr 2). Jednak analizując oceny poszczególnych praktyk można zauważyć, że **jedynie 38% ocen może być uznane za wiarygodne** (tabela nr 5).

Tabela 5 Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku *Pielęgniarstwo I stopnia*.

Nazwa praktyki	Średnia	Wiarygodność
Podstawy pielęgniarstwa [praktyki zawodowe] 1 rok	4,73	48,6000
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,41	11,9565
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,02	11,9565
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,31	11,9565
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,57	10,7826
Opieka paliatywna [praktyki zawodowe] 3 rok	4,97	10,7826
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia [praktyki zawodowe] 3 rok	4,95	9,6207
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,83	9,6207
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,99	9,6207
Podstawowa opieka zdrowotna [praktyki zawodowe] 3 rok	4,99	9,6207
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne [praktyki zawodowe] 3 rok	4,85	9,6207
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne [praktyki zawodowe] 2 rok	4,16	7,3717
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne [praktyki zawodowe] 2 rok	4,22	7,3717
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne [praktyki zawodowe] 2 rok	4,55	6,2632
Podstawowa opieka zdrowotna [praktyki zawodowe] 2 rok	4,55	6,2632
Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych [praktyki zawodowe] 2 rok	4,20	6,2632

Ogólna średnia ocena realizacji praktyk składa się z trzech elementów wpływających na jakość praktyk. Są to *poziom zadowolenia studentów z odbytych praktyk*, ich *organizacja* oraz *rozwój umiejętności i nabycie kompetencji w czasie praktyk*.

Studenci kierunku *Pielęgniarstwo I stopnia* realizację praktyk ocenili nieco niżej od ogólnej średniej oceny dla UM (wykres nr 31). Poniżej **4,6** ocenili *organizację praktyk* i *rozwój umiejętności i kompetencji* (dla obu aspektów $\bar{x}=4,58$). *Poziom zadowolenia studentów z odbytej praktyki* jest niewiele niższa od średniej ogólnej oceny dla UM (o **0,01 pkt**) i wynosi **4,60**. Dane przedstawia wykres nr 7.

Wykres 7 Ogólna ocena realizacji praktyk na kierunku *Pielęgniarstwo I stopnia*

Studenci kierunku *Pielęgniarstwo I stopnia* najwyżej ocenili *poziom zadowolenia z odbytych praktyk* ($\bar{x}=4,60$). Jest to ocena wysoka, prawie na tym samym poziomie, co średnia ocena dla ogółu UM (patrz wykres nr 32). Analizując poszczególne średnie oceny elementów składających się na ogólną średnią ocenę wyżej wymienionego aspektu, można zauważyć, że każdy z nich tj. zarówno *stopień satysfakcji z odbytej praktyki* ($\bar{x}=4,62$) jak i *realizacja programu praktyk* ($\bar{x}=4,57$), studenci ocenili wysoko. Oceny są niewiele niższe od średnich ocen dla ogółu UM. Szczegółowe dane zawiera wykres 8.

Wykres 8 Ocena poziomu zadowolenia studentów kierunku *Pielęgniarstwo I stopnia* z odbytych praktyk.

Organizację praktyk na *kierunku Pielęgniarstwo I stopnia* oceniono wysoko ale nieznacznie niżej niż średnia ogólna ocena tych aspektów na UM w Lublinie (patrz wykres nr 7). Na średnią ocenę organizacji praktyk składają się dwa elementy: *zaangażowanie opiekuna praktyk* ($\bar{x}=4,56$) oraz *organizację praktyk* ($\bar{x}=4,59$). Oba te elementy studenci kierunku

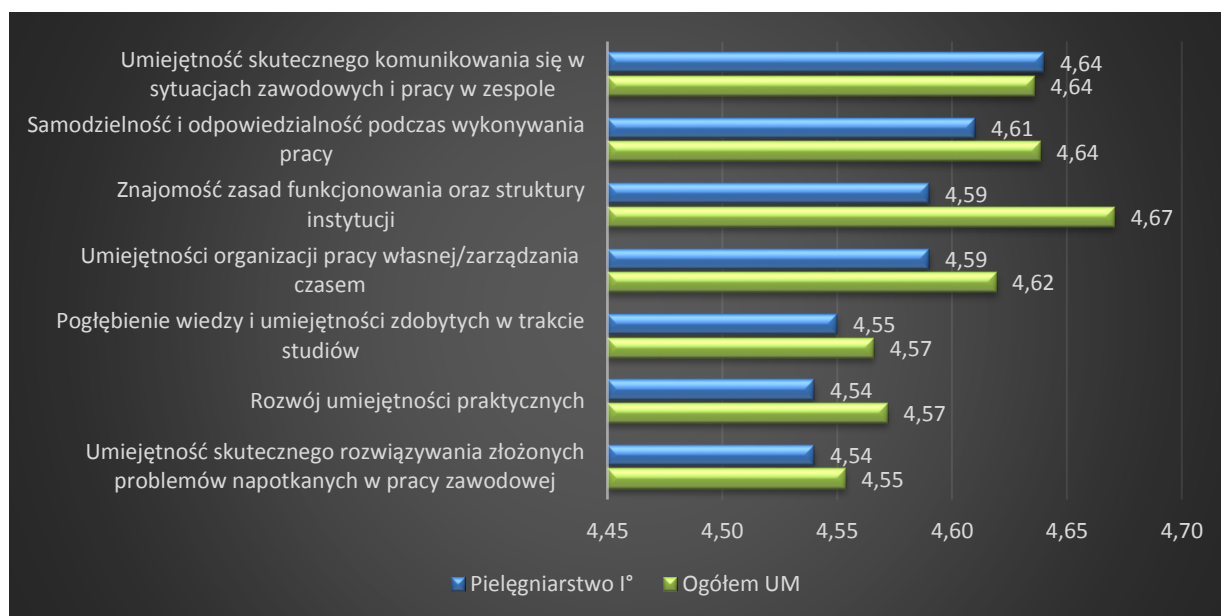
Kosmetologia I stopnia ocenili dość wysoko. Żaden z ocenionych komponentów nie został oceniony poniżej średniej 4,5. O **0,11 pkt** niżej od ogółu studentów UM, studenci *Kosmetologii I stopnia* ocenili zaangażowanie opiekuna. Wykres 9 prezentuje szczegółowe dane.

Wykres 9 Ocena organizacji praktyk na kierunku *Pielęgniarstwo I stopnia*.

Średnia ocena poszczególnych umiejętności i kompetencji zdobytych podczas praktyk jest niewiele niższa dla kierunku od ogółu studentów UM (wykres nr 10). Żaden z ocenianych aspektów nie został oceniony poniżej średniej oceny **4,5**. Najwyżej studenci ocenili *umiejętność komunikowania się* (śr=**4,64**), a najniżej *umiejętność skutecznego rozwiązywania problemów napotykanym w pracy zawodowej*, jednak nadal jest to ocena wysoka (śr=**4,54**). Wykres nr 10 zawiera oceny wszystkich uwzględnionych w badaniu umiejętności i kompetencji nabywanych w trakcie praktyk.

Wykres 10 Ocena rozwoju kompetencji i umiejętności w czasie praktyk przez studentów kierunku *Pielęgniarstwo I stopnia*.

Można stwierdzić, że praktyki na kierunku *Pielęgniarstwo I stopnia* spełniają swoją funkcję w stopniu dobrym. Ich ocena nieznacznie odbiega od średniej oceny praktyk na UM. Aby praktyki stanowiły faktyczne uzupełnienie kształcenia w ramach zajęć, należy podjąć

działania mające na celu zapewnienie realizacji wszystkich efektów kształcenia założonych w programie studiów.

2. Fizjoterapia I stopnia

Studenci kierunku *Fizjoterapia I stopnia* zrealizowane praktyki ocenili na poziomie dość wysokim. Uzyskana ocena **4,46** sytuuje ten kierunek na szesnastej pozycji w porównaniu z pozostałymi kierunkami (patrz wykres nr 6).

Kierunek *Fizjoterapia I stopnia* osiągnął bardzo dobry poziom wiarygodności badania (tabela nr 2) – powyżej 30. Analizując jednak oceny poszczególnych praktyk (tabela nr 21), można zauważyć, że jedynie **połowa z ocenionych praktyk przez studentów** osiągnęła wymagany próg wiarygodności badania. Pozostałe ocenione praktyki nie osiągnęły wymaganego progu wiarygodności badania – powyżej 10. W związku z powyższym **omówione wyniki badania należy traktować z ostrożnością.**

Tabela nr 6 prezentuje siedem praktyk obowiązkowych realizowanych w ramach kształcenia na kierunku *Fizjoterapia I stopnia*. Sześć praktyk zostało ocenionych przez studentów. *Praktyka w pracowni kinezyterapii, fizjoterapii, terapii manualnej i masażu [praktyki zawodowe] 3 rok* nie została przez studentów oceniona. Do tabeli dołączono legendę.

	wiarygodność bardzo dobra
	wiarygodność dobra
	wiarygodność akceptowalna
	brak wiarygodności badania

Tabela 6 Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku *Fizjoterapia I stopnia*.

Nazwa praktyki	Średnia	Wiarygodność
Praktyka śródsemestralna w pracowni kinezyterapii i fizykoterapii [praktyki zawodowe] 2 rok	4,41	 19,118
Praktyka śródsemestralna w zakresie fizjoterapii klinicznej [praktyki zawodowe] 2 rok	4,53	 16,184
Praktyka wakacyjna w pracowni kinezyterapii i fizykoterapii [praktyki zawodowe] 2 rok	4,75	 16,184
Praktyka wakacyjna asystencka w ośrodku fizjoterapii [praktyki zawodowe] 1 rok	4,83	 6,469
Praktyka opiekuńczo-pielęgnacyjna [praktyki zawodowe] 1 rok	4,02	 5,308
Praktyka z fizjoterapii klinicznej w dysfunkcjach narządu ruchu i chorobach narządów wewnętrznych [praktyki zawodowe] 3 rok	4,23	 2,033
Praktyka w pracowni kinezyterapii, fizjoterapii, terapii manualnej i masażu [praktyki zawodowe] 3 rok	0,00	 0,000

Ogólna średnia ocena jakości realizacji praktyk składa się z trzech elementów: *poziomu zadowolenia studentów z odbytej praktyki, organizacji praktyk oraz z rozwoju umiejętności i*

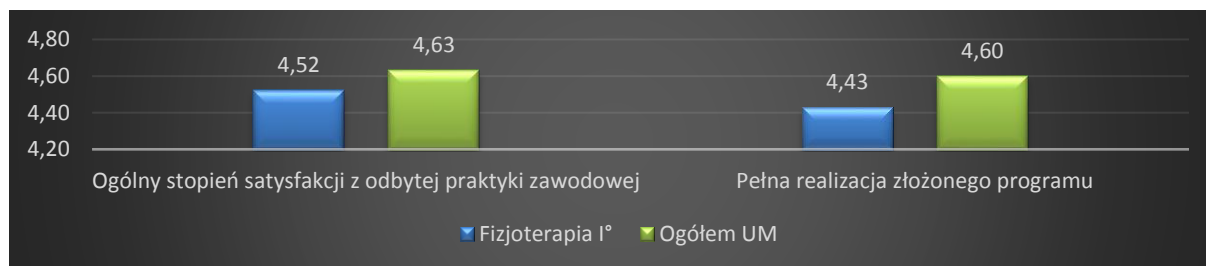
kompetencji w trakcie praktyk. Na kierunku *Fizjoterapia I stopnia* każdy z elementów realizacji praktyk został oceniony niżej od średniej ogólnej dla UM (wykres nr 11). Średnia ocena nie przekroczyła **4,5** na pięciostopniowej skali. *Poziom zadowolenia z odbytej praktyk* (śr=**4,48**) został oceniony niżej od średniej ogólnej o **0,13 pkt**. *Rozwój umiejętności i kompetencji* podczas praktyk studenci ocenili na **4,47** i jest to ocena niższa od średniej oceny dla UM o **0,14 pkt**. Największa różnica w średniej ocenie między kierunkiem *Fizjoterapia I stopnia* a ogółem studentów UM dotyczy *organizacji praktyk* (śr=**4,44**) i jest ona niższa o **0,19 pkt**. Wykres nr 11 prezentuje szczegółową ocenę wymienionych aspektów.

Wykres 11 Ogólna ocena realizacji praktyk na kierunku *Fizjoterapia I stopnia*.

Studenci kierunku *Fizjoterapia I stopnia* ocenili niżej niż ogół studentów UM *poziom zadowolenia z odbytej praktyki*. Ocena ta jest niższa o **0,13 pkt** (patrz wykres nr 11). Analizując poszczególne elementy składowe ww. aspektu: *satysfakcję z odbytej praktyki* oraz *realizację programu praktyk*, można zauważyć, iż studenci nisko ocenili *realizację programu praktyk* (śr=**4,43**). Różnica w średniej ocenie praktyk realizowanych na kierunku a UM wyniosła **0,17 pkt**. Można przypuszczać iż niska ocena *realizacji programu praktyk*, mogła mieć wpływ na średnią ocenę poziomu zadowolenia studentów z odbytych praktyk (patrz wykres nr 11). *Ogólny stopień satysfakcji z odbytej praktyki* oceniono wysoko, jednak ocena ta jest niższa od średniej oceny ogólnej dla UM o **0,11 pkt**. Na uzyskaną średnią ocenę poziomu zadowolenia z odbytych praktyk (patrz wykres 11) wpływ mógł mieć również i ten element oceny jakości realizacji praktyk. Dane prezentuje wykres nr 12.

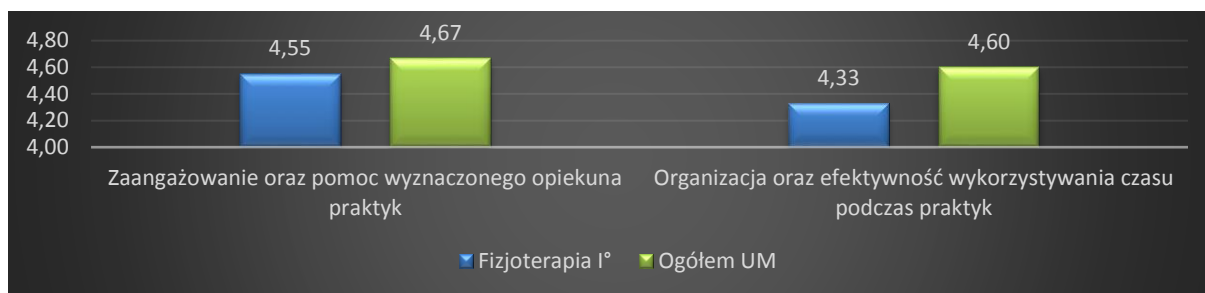
Wykres 12 Ocena satysfakcji studentów kierunku *Fizjoterapia I stopnia* z odbytych praktyk.

Organizacja praktyk na kierunku *Fizjoterapia I stopnia* oceniona została najniżej (patrz wykres nr 11). Elementy wpływające na średnią ocenę tego aspektu: *zaangażowanie opiekuna*

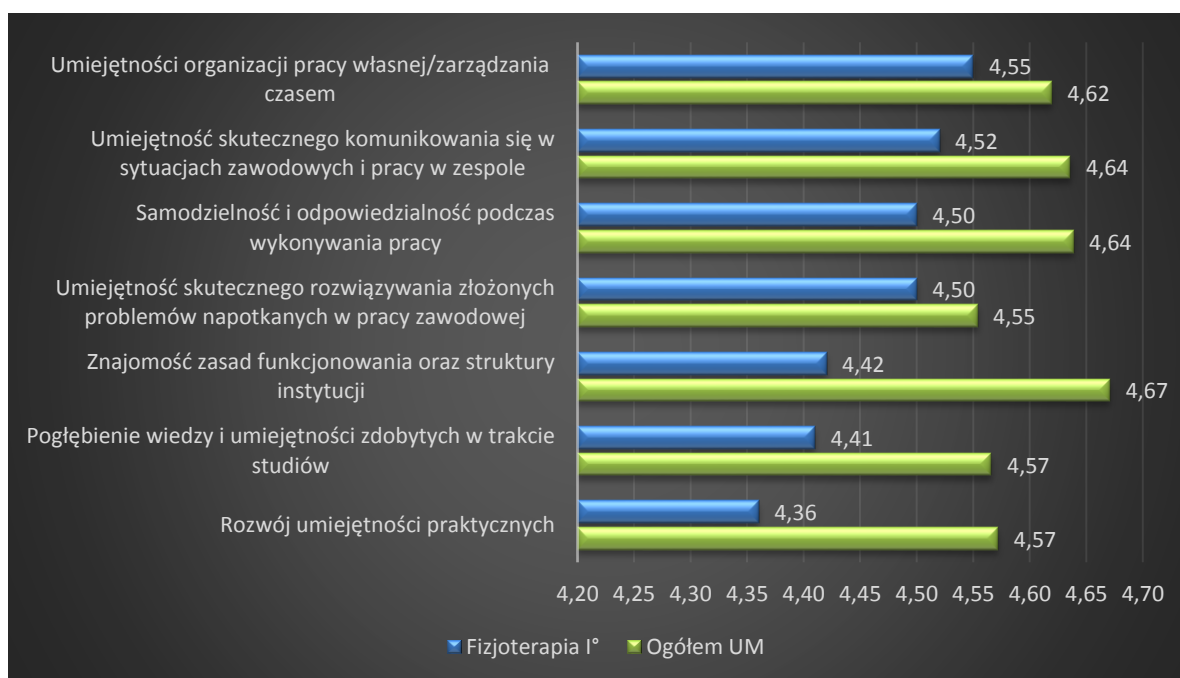
praktyk oraz organizacja i efektywność wykorzystania czasu podczas praktyk oceniono poniżej średnich ocen na UM. Najniżej oceniono efektywne wykorzystanie czasu podczas praktyk ($\bar{x}=4,33$). Ocena ta może mieć wpływ na niską ocenę organizacji praktyk (patrz wykres 11). Różnica pomiędzy średnią oceną dla kierunku a średnią oceną dla UM wynosi **0,27 pkt.** Nieco lepiej oceniono zaangażowanie opiekuna praktyk. Średnia ocena 4,55 jest niższa od średniej oceny ogólnej dla UM o **0,12 pkt.** Wykres nr 13 przedstawia wyniki badania.

Wykres 13 Ocena organizacji praktyk na kierunku Fizjoterapia I stopnia.

Oceny poszczególnych elementów *rozwoju kompetencji i umiejętności podczas praktyk* odbiegają znacząco od przeciętnej oceny na UM (wykres nr 14). Powyżej **4,50** studenci kierunku *Fizjoterapia I stopnia* ocenili *umiejętność organizacji pracy własnej* ($\bar{x}=4,55$) oraz *umiejętność skutecznego komunikowania się* ($\bar{x}=4,52$). Różnica w ocenie dla ww. aspektów dla kierunku a przeciętną oceną na UM wynosi **0,07 i 0,12 pkt.** Najniżej oceniono rozwój umiejętności praktycznych ($\bar{x}=4,36$). Jest to ocena niższa od średniej oceny na UM o **0,21 pkt.** Wykres nr 14 przedstawia wyniki badania.

Wykres 14 Ocena rozwoju kompetencji i umiejętności w czasie praktyk przez studentów kierunku Fizjoterapia I stopnia.

Można stwierdzić, że praktyki na kierunku *Fizjoterapia I stopnia* spełniają swoją funkcję w stopniu zadowalającym. Ich ocena odbiega znacznie od średniej oceny praktyk na UM. Dążąc do ich doskonalenia należy skupić się na zapewnieniu realizacji wszystkich efektów kształcenia założonych w programie studiów, tak aby praktyki stanowiły uzupełnienie kształcenia w ramach zajęć.

3. Ratownictwo Medyczne

Kierunek *Ratownictwo Medyczne* oceniono dość wysoko. Uzyskana średnia ocena **4,77** plasuje kierunek na siódmym miejscu wśród dwudziestu trzech kierunków realizowanych na UM w Lublinie (patrz wykres nr 6). Kierunek *Ratownictwo Medyczne* osiągnął bardzo dobry poziom wiarygodności badania – powyżej 30 (patrz tabela nr 2). Analizując wyniki oceny praktyk zawodowych realizowanych na kierunku 100% uzyskało wymagany próg wiarygodności badania - powyżej 10. Wyniki badania **należy traktować z ostrożnością, ponieważ uzyskany próg wiarygodności badania jest na poziomie akceptowalnym**. Tabela nr 7 prezentuje średnie oceny oraz poziom wiarygodności poszczególnych praktyk realizowanych na kierunku. Do tabeli dołączono legendę.

	wiarygodność bardzo dobra
	wiarygodność dobra
	wiarygodność akceptowalna
	brak wiarygodności badania

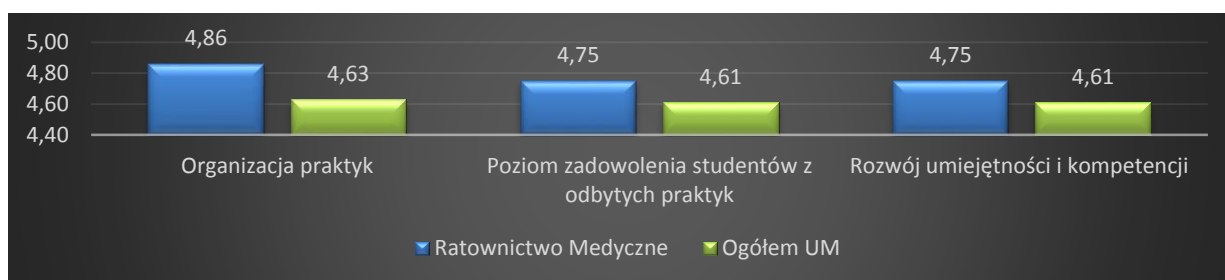
Tabela 7 Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku Ratownictwo Medyczne.

Nazwa praktyki	Średnia	Wiarygodność
Praktyka zawodowa - SOR [praktyki zawodowe] 1 rok	4,91	 12,368
Praktyka zawodowa - SOR [praktyki zawodowe] 2 rok	4,53	 13,913
Praktyka zawodowa - ZRM [praktyki zawodowe] 2 rok	4,87	 13,913

Średnia ogólna ocena realizacji praktyk składa się z trzech elementów tj. *poziomu zadowolenia studentów z odbytej praktyki, organizacji praktyk oraz rozwoju kompetencji i umiejętności*.

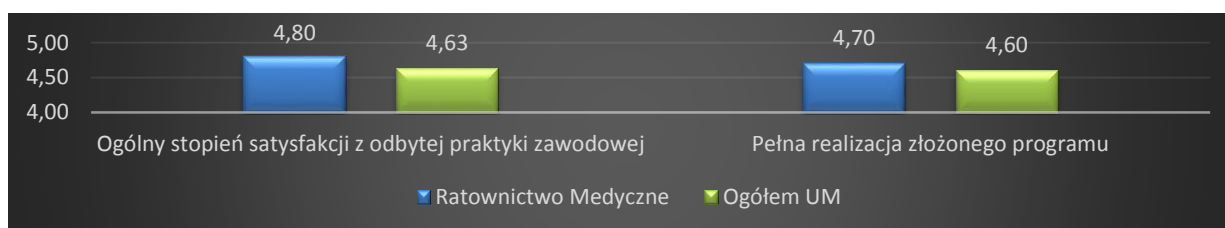
Na kierunku *Ratownictwo Medyczne* studenci bardzo wysoko ocenili *organizację praktyk* (wykres nr 40). Uzyskana ocena **4,86** jest wyższa od oceny ogólnej UM o **0,23 pkt**. Zarówno *rozwój umiejętności i kompetencji* jak i *poziom zadowolenia z odbytej praktyki* uzyskały ocenę **4,75** i jest to ocena wyższa o **0,14 pkt** od ogólnej oceny dla UM. Wyniki prezentuje wykres nr 15.

Wykres 15 Ogólna ocena realizacji praktyk na kierunku Ratownictwo Medyczne.

Ocena praktyk realizowanych na kierunku *Ratownictwa Medycznego* uwzględniająca poziom zadowolenia studentów z odbytych praktyk, jest bardzo wysoka ($\bar{x}=4,75$) i jest wyższa od ogólnej oceny dla UM o **0,14 pkt** (patrz wykres nr 15). Na uzyskany wynik wpływ mogą mieć wysokie średnie oceny dwóch elementów składowych ww. aspektu tj. *satysfakcja z odbytej praktyki* oraz *realizacja programu praktyk*. Średnie oceny są wyższe od średniej oceny ogółu UM o kolejno **0,17 pkt** i o **0,1 pkt**. Wyniki przedstawia wykres nr 16.

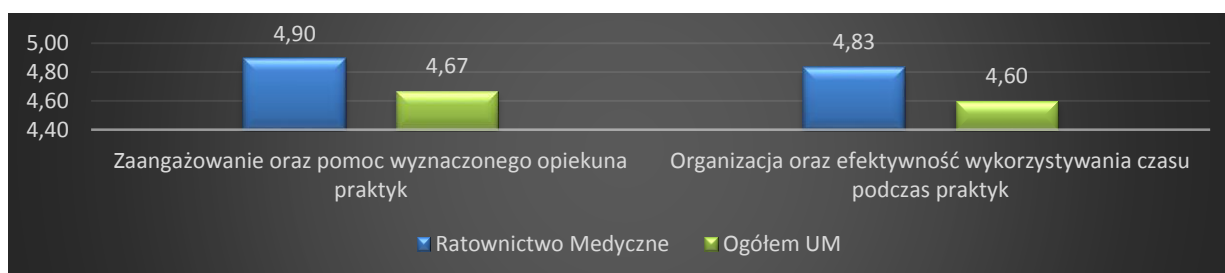
Wykres 16 Ocena poziomu zadowolenia studentów kierunku Ratownictwo Medyczne z odbytych praktyk.

Organizację praktyk na kierunku Ratownictwo medyczne studenci ocenili najwyżej. Średnia ocena **4,86** jest wyższa od średniej oceny ogólnej UM o **0,23 pkt** (patrz wykres nr 15).

Na tak wysoką ocenę wpływ mogą mieć bardzo wysokie średnie oceny elementów składowych ww. aspektu: *zaangażowanie opiekuna* ($\bar{x}=4,90$) jak i *wykorzystanie czasu podczas praktyk* ($\bar{x}=4,83$). Studenci kierunku *Ratownictwo Medyczne* ocenili oba elementy wyżej o **0,23 pkt** od średniej ogólnej dla UM. Wykres nr 17 przedstawia ocenę organizacji praktyk.

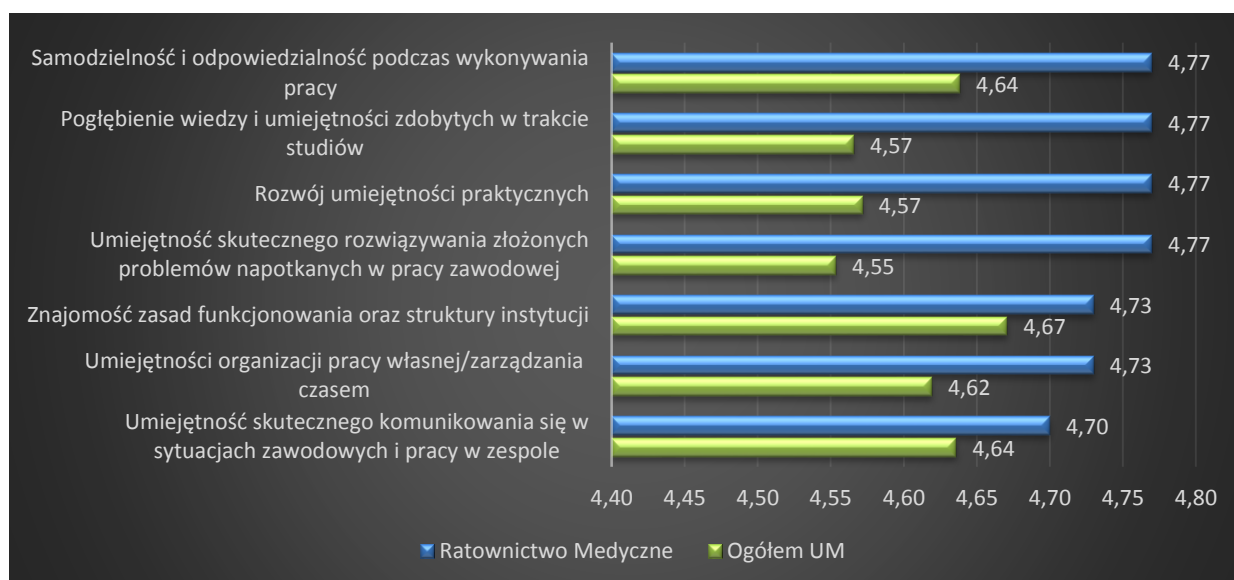
Wykres 17 Ocena organizacji praktyk na kierunku Ratownictwo Medyczne.

Studenci kierunku *Ratownictwo Medyczne* wysoko oceniają *rozwój kompetencji i umiejętności* podczas praktyk (śr=**4,75**). Jednak jest to najniżej oceniony aspekt realizacji praktyk zawodowych na kierunku (patrz wykres nr 15).

Poszczególne elementy składowe średniej oceny rozwoju kompetencji studenci ocenili wysoko (wykres nr 18). Żaden z elementów nie został oceniony poniżej **4,7** na pięciostopniowej skali. Najniżej studenci ocenili *umiejętność komunikowania się* – **4,70**. Ocena ta jest jednak wyższa od średniej ogólnej UM o **0,06** pkt. Ocenę **4,77** otrzymały cztery elementy: *samodzielność podczas wykonywania pracy, pogłębianie wiedzy, rozwój umiejętności praktycznych oraz umiejętność skutecznego rozwiązywania bieżących problemów zawodowych*. Oceny te są zdecydowanie wyższe od ocen dla ogółu UM. Wykres nr 18 prezentuje szczegółowe dane.

Wykres 18 Ocena rozwoju kompetencji i umiejętności w czasie praktyk przez studentów kierunku *Ratownictwo Medyczne*..

Ocena jakości praktyk na kierunku *Ratownictwo Medyczne* jest **bardzo wysoka**. Pamiętać należy o **progu wiarygodności, który jest akceptowalny**. Wyniki badania należy **traktować z ostrożnością**.

4. Zdrowie Publiczne I stopnia

Praktyki na kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia* oceniono wysoko. Średnia ocena dla tego kierunku wyniosła **4,45**, co stawia ten kierunek na siedemnastej pozycji spośród wszystkich kierunków prowadzonych na UM (patrz wykres nr 6). Kierunek *Zdrowie Publiczne I stopnia* osiągnął dobry poziom wiarygodności badania (patrz tabela nr 2). Analizując oceny praktyk można zauważyć, że oceniono tylko dwie praktyki z trzech realizowanych na kierunku, z czego

tylko jedna osiągnęła bardzo dobry próg wiarygodności badania – powyżej 10 (tabela nr 8). Studenci trzeciego roku nie ocenili praktyk realizowanych na kierunku. Przedstawione wyniki badania **należy traktować z ostrożnością**. Tabela nr 23 zawiera ocenę praktyk obowiązkowych realizowanych w ramach kształcenia na kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia*. Do tabeli dołączono legendę.

	wiarygodność bardzo dobra
	wiarygodność dobra
	wiarygodność akceptowalna
	brak wiarygodności badania

Tabela 8 Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku *Zdrowie Publiczne I*^o

Nazwa praktyki	Średnia	Wiarygodność	Wiarygodność
Praktyka zawodowa [praktyki zawodowe] 1 rok	4,073864		33,143
Praktyka zawodowa [praktyki zawodowe] 2 rok	4,818182		2,083
Praktyka zawodowa [praktyki zawodowe] 3 rok	0,00		0,000

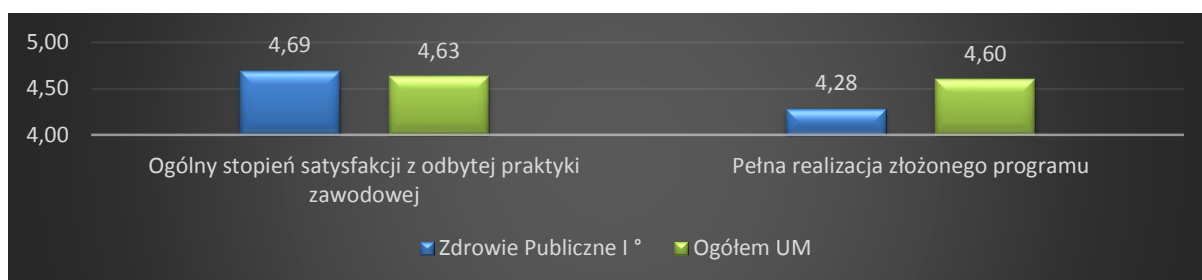
Średnia ocena ogólna jakości realizowanych praktyk składa się z trzech elementów: *poziomu zadowolenia z odbytych praktyk, ich organizacji oraz rozwoju kompetencji i umiejętności podczas praktyk*. Studenci kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia* praktyki realizowane na kierunku ocenili na poziomie dobrym, jednak średnie oceny są niższe od ogólnej oceny praktyk na UM (wykres nr 19). Organizację praktyk (śr=**4,49**) oceniono niżej od oceny ogólnej UM o **0,14 pkt**. Poziom zadowolenia z odbytych praktyk oceniono na **4,49**. Najniżej oceniono *rozwój umiejętności i kompetencji* (śr=**4,41**) i jest to ocena niższa od średniej ogólnej UM o **0,2 pkt**. Wykres nr 19 przedstawia wyniki badania.

Wykres 19 Ogólna ocena realizacji praktyk na kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia*.

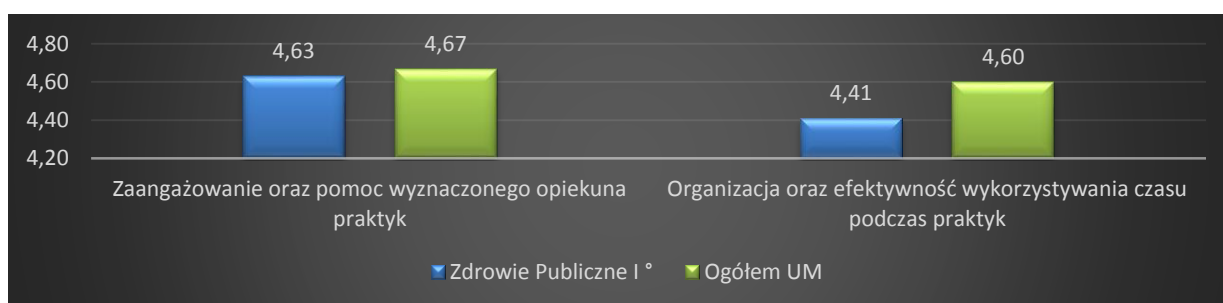
Studenci kierunku *Zdrowie Publiczne I* poziom zadowolenia z odbytych praktyk ocenili dobrze – **4,49** (patrz wykres nr 19). Analizując poszczególne elementy oceny zadowolenia z odbytej praktyki, można zauważyć, że *realizacja programu praktyk* (śr=**4,29**) została oceniona zdecydowanie niżej od średniej ogólnej UM – różnica w ocenie wynosi **0,32 pkt**. *Ogólny stopień satysfakcji z odbytej praktyki* oceniono na **4,69** i jest to ocena wyższa od oceny ogólnej na UM o **0,06 pkt**. Wyniki prezentuje wykres nr 20.

Wykres 20 Ocena poziomu zadowolenia z odbytych praktyk studentów kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia*.

Ocena ogólnej realizacji praktyk na kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia* jest dobra i wyniosła **4,49** (patrz wykres nr 19). Oceny poszczególnych aspektów przebiegu praktyki są niższe od średnich ocen dla UM (wykres nr 21). Studenci zdecydowanie niżej ocenili wykorzystanie czasu przez przeznaczony na praktykę w porównaniu do ogółu studentów UM o **0,21 pkt**. Zaangażowanie opiekuna praktyk (śr=**4,63**) oceniono niżej od ogółu UM o **0,04 pkt**. Ocena organizacji praktyk przedstawia wykres nr 21.

Wykres 21 Ocena organizacji praktyk na kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia*.

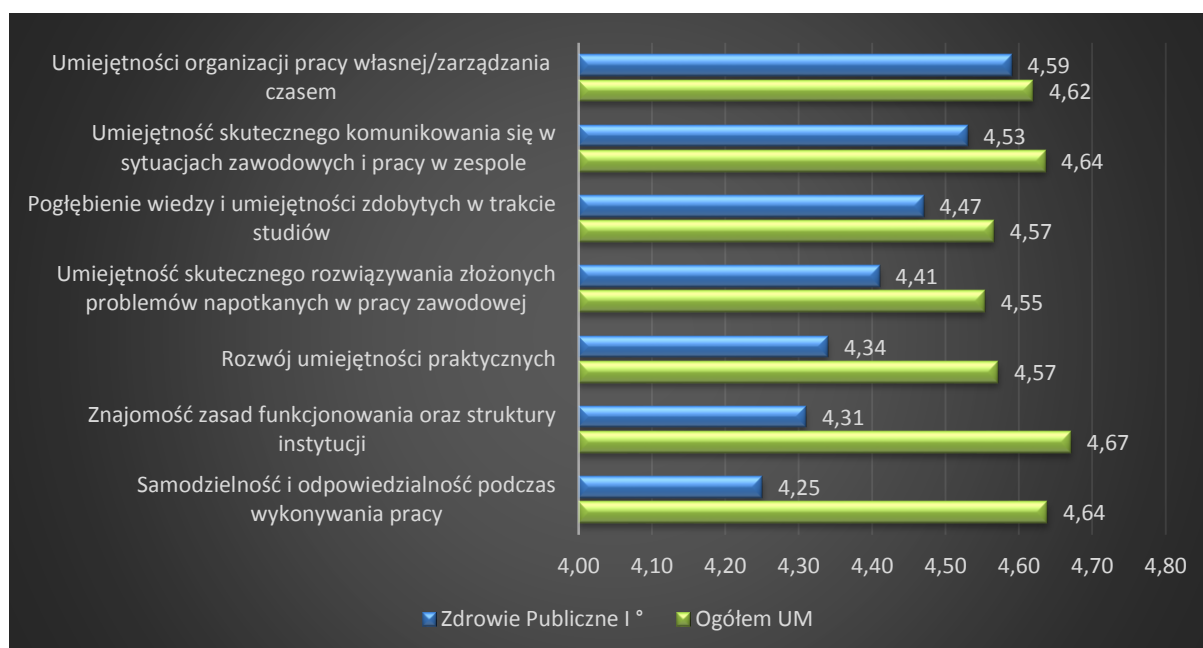

Ostatnim elementem oceny praktyk zawodowych jest rozwój umiejętności i kompetencji, które na kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia* oceniono na **4,41** (patrz wykres nr 19). Jest to ocena niższa od średniej oceny praktyk na UM o **0,2 pkt**. Poszczególne aspekty wchodzące w skład oceny *rozwoju kompetencji i umiejętności* studenci ocenili niżej od oceny ogólnej dla UM, co przedstawia wykres nr 22. Najniżej oceniono *samodzielność i odpowiedzialność podczas wykonywanej pracy* (śr=**4,25**). Różnica pomiędzy oceną dla kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia* a średnią oceną na UM jest wysoka i wynosi **0,39 pkt**. Nisko również oceniono znajomość *zasad funkcjonowania instytucji* (śr=**4,31**). Różnica między oceną dla kierunku a średnią oceną praktyk na UM wynosi **0,36 pkt**. Trzecim aspektem, którego różnica w średnich ocenach na kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia* a ogółem UM jest zdecydowanie wysoka - **0,23 pkt** – to *rozwój umiejętności praktycznych* (śr=**4,34**).

Studenci kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia* wysoko ocenili *umiejętność organizacji pracy własnej* (śr=**4,59**) oraz *umiejętność komunikowania się* (śr=**4,53**). Niewiele niżej od

średniej oceny praktyk na UM oceniono również *pogłębienie wiedzy i umiejętności* (śr=**4,47**). Zestawienie średnich ocen przedstawiono na wykresie nr 22.

Wykres 22 Ocena rozwoju kompetencji i umiejętności w czasie praktyk przez studentów kierunku Zdrowie Publiczne I°.

Praktyki na kierunku *Zdrowie Publiczne I stopnia* oceniane są dość wysoko, jednak nieco poniżej średniej oceny praktyk na UM. Zdarzające się trudności wynikały z niewłaściwego wykorzystania czasu przeznaczonego na praktyki czy też problemów wynikających z pełnej realizacji programu praktyk. Należy zadbać o lepszą organizację praktyk, tak by gwarantowały studentom realizację wszystkich efektów kształcenia założonych w programie praktyk.

5. Położnictwo I stopnia

Praktyki na kierunku *Położnictwo I stopnia* oceniono wysoko. Średnia ocena **4,63** plasuje ten kierunek na dwunastym miejscu spośród 23 kierunków realizowanych na UM (patrz wykres nr 6).

Pomimo wysokiej średniej oceny, kierunek *Położnictwo I stopnia* nie został poddany analizie ze względu na **brak wiarygodności badania dla dwunastu praktyk (80%) z 14 realizowanych na kierunku**. Tabela nr 9 przedstawia ocenę praktyk realizowanych na kierunku. Pomimo wysokich ocen, wyniki nie mogą zostać uznane za wiarygodne. Do tabeli dołączono legendę.

	wiarygodność bardzo dobra
	wiarygodność dobra
	wiarygodność akceptowalna
	brak wiarygodności badania

Tabela 9 Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku Położnictwo I stopnia.

Nazwa praktyki	Średnia	Wiarygodność
Podstawy opieki położniczej [praktyki zawodowe] 1 rok	4,52	 28,778
Podstawy opieki położniczej [praktyki zawodowe] 1 rok	4,73	 20,615
Anestezjologia i stany zagrożenia życia [praktyki zawodowe] 3 rok	4,44	 5,364
Ginekologia i opieka ginekologiczna (onkologia ginekologiczna) [praktyki zawodowe] 3 rok	4,45	 5,364
Ginekologia i opieka ginekologiczna [praktyki zawodowe] 3 rok	4,65	 5,364
Podstawowa opieka zdrowotna [praktyki zawodowe] 3 rok	4,47	 5,364
Techniki położnicze i prowadzenia porodu [praktyki zawodowe] 3 rok	4,25	 5,364
Chirurgia [praktyki zawodowe] 2 rok	4,45	 5,323
Choroby wewnętrzne [praktyki zawodowe] 2 rok	4,82	 5,323
Neonatologia i opieka neonatologiczna [praktyki zawodowe] 2 rok	4,87	 5,323
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne [praktyki zawodowe] 2 rok	4,65	 5,323
Położnictwo i opieka położnicza [praktyki zawodowe] 2 rok	4,71	 5,323
Psychiatria [praktyki zawodowe] 2 rok	4,76	 5,323
Techniki położnicze i prowadzenia porodu [praktyki zawodowe] 2 rok	5,00	 5,313

6. Fizjoterapia II stopnia

Kierunek *Fizjoterapia II stopnia* to jeden z czterech kierunków, gdzie realizacja praktyk została oceniona najwyżej. Średnia ocena **4,90** sytuuje go na drugiej pozycji wśród kierunków prowadzonych na UM.

Kierunek *Fizjoterapia II stopnia* **nie został poddany analizie** ze względu na **brak wiarygodności badania dla poszczególnych praktyk realizowanych na kierunku**. Tabela nr 10 przedstawia ocenę praktyk realizowanych na kierunku *Fizjoterapia II stopnia*. Pomimo wysokich ocen, wyniki nie mogą zostać uznane za wiarygodne. Do tabeli dołączono legendę.

	wiarygodność bardzo dobra
	wiarygodność dobra
	wiarygodność akceptowalna
	brak wiarygodności badania

Tabela 10 Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku Fizjoterapia II stopnia.

Nazwa praktyki	Średnia	Wiarygodność
Praktyka z fizjoterapii w dysfunkcjach narządu ruchu [praktyki zawodowe] 1 rok	4,93	● 4,158
Praktyka wakacyjna specjalistyczna z balneologii [praktyki zawodowe] 1 rok	4,64	● 3,080
Praktyka z fizjoterapii klinicznej [praktyki zawodowe] 1 rok	5,00	● 3,080
Praktyka specjalistyczna śródsemestralna [praktyki zawodowe] 2 rok	5,00	● 1,000
Praktyka z fizjoterapii wieku rozwojowego [praktyki zawodowe] 2 rok	5,00	● 1,000

7. Dietetyka I stopnia

Średnia ocena jaka uzyskał kierunek *Dietetyka I stopnia* jest wysoka i wynosi **4,71**. Kierunek jest na dziewiątej pozycji spośród wszystkich kierunków prowadzonych na UM.

Kierunek *Dietetyka I stopnia* **nie został poddany analizie** ze względu na **brak wiarygodności badania dla poszczególnych praktyk realizowanych na kierunku**. Tabela nr 11 przedstawia ocenę praktyk realizowanych na kierunku *Dietetyka I stopnia*. Pomimo wysokich ocen, wyniki nie mogą zostać uznane za wiarygodne. Do tabeli dołączono legendę.

	wiarygodność bardzo dobra
	wiarygodność dobra
	wiarygodność akceptowalna
	brak wiarygodności badania

Tabela 11 Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk na kierunku Dietetyka I stopnia.

Nazwa praktyki	Średnia	Wiarygodność
Praktyka wstępna-szpital [praktyki zawodowe] 1 rok	4,78	● 9,75
Praktyka technologia potraw [praktyki zawodowe] 1 rok	4,63	● 9,56
Praktyka w domu pomocy społecznej [praktyki zawodowe] 3 rok	0,00	● 0,00
Praktyka w zakresie leczenia żywieniowego [praktyki zawodowe] 2 rok	0,00	● 0,00
Praktyka - poradnia dietetyczna [praktyki zawodowe] 1 rok	0,00	● 0,00
Praktyka - szpital dorosłych [praktyki zawodowe] 3 rok	0,00	● 0,00
Praktyka - szpital dziecięcy [praktyki zawodowe] 2 rok	0,00	● 0,00
Praktyka w zakresie poradnictwa dietetycznego [praktyki zawodowe] 2 rok	0,00	● 0,00

Aneks

Tabela 1	Frekwencja studentów oraz poziom wiarygodności badania ze względu na poszczególne Wydziały UM w Lublinie.	6
Tabela 2	Frekwencja i poziom wiarygodności badania ze względu na kierunki studiów na UM.	7
Tabela 3	Odsetek ocenionych praktyk w roku akademickim 2016/2017.	8
Tabela 4	Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na WNoZ.	14
Tabela 5	Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku Pielęgniarstwo I stopnia.	16
Tabela 6	Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku Fizjoterapia I stopnia.	19
Tabela 7	Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku Ratownictwo Medyczne.	22
Tabela 8	Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku Zdrowie Publiczne I°.	25
Tabela 9	Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku Położnictwo I stopnia.	28
Tabela 10	Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk realizowanych na kierunku Fizjoterapia II stopnia.	29
Tabela 11	Średnia ocena i poziom wiarygodności praktyk na kierunku Dietetyka I stopnia.	29
Wykres 1	Poziom wiarygodności badania w ocenie praktyk zawodowych w latach 2013 - 2017.	6
Wykres 2	Ogólna ocena praktyk zawodowych realizowanych na poszczególnych wydziałach na UM w Lublinie.	9
Wykres 3	Ocena poziomu zadowolenia z odbytych praktyk zawodowych.	10
Wykres 4	Ocena organizacji praktyk zawodowych.	10
Wykres 5	Ocena kompetencji zdobytych podczas praktyk.	11
Wykres 6	Ocena praktyk zawodowych na poszczególnych kierunkach na UM w Lublinie.	12
Wykres 7	Ogólna ocena realizacji praktyk na kierunku Pielęgniarstwo I stopnia.	17
Wykres 8	Ocena poziomu zadowolenia studentów kierunku Pielęgniarstwo I stopnia z odbytych praktyk.	17
Wykres 9	Ocena organizacji praktyk na kierunku Pielęgniarstwo I stopnia.	18
Wykres 10	Ocena rozwoju kompetencji i umiejętności w czasie praktyk przez studentów kierunku Pielęgniarstwo I stopnia.	18
Wykres 11	Ogólna ocena realizacji praktyk na kierunku Fizjoterapia I stopnia.	20
Wykres 12	Ocena satysfakcji studentów kierunku Fizjoterapia I stopnia z odbytych praktyk.	20
Wykres 13	Ocena organizacji praktyk na kierunku Fizjoterapia I stopnia.	21
Wykres 14	Ocena rozwoju kompetencji i umiejętności w czasie praktyk przez studentów kierunku Fizjoterapia I stopnia.	21
Wykres 15	Ogólna ocena realizacji praktyk na kierunku Ratownictwo Medyczne.	23
Wykres 16	Ocena poziomu zadowolenia studentów kierunku Ratownictwo Medyczne z odbytych praktyk.	23
Wykres 17	Ocena organizacji praktyk na kierunku Ratownictwo Medyczne.	23
Wykres 18	Ocena rozwoju kompetencji i umiejętności w czasie praktyk przez studentów kierunku Ratownictwo Medyczne.	24
Wykres 19	Ogólna ocena realizacji praktyk na kierunku Zdrowie Publiczne I stopnia.	25
Wykres 20	Ocena poziomu zadowolenia z odbytych praktyk studentów kierunku Zdrowie Publiczne I stopnia.	26
Wykres 21	Ocena organizacji praktyk na kierunku Zdrowie Publiczne I stopnia.	26
Wykres 22	Ocena rozwoju kompetencji i umiejętności w czasie praktyk przez studentów kierunku Zdrowie Publiczne I°.	27

Ankieta oceny jakości praktyk zawodowych rok akademicki 2016/2017

Zwracamy się z prośbą o udział w badaniu dotyczącym oceny praktyk zawodowych. Państwa opinia jest niezwykle ważna dla zapewnienia ich najwyższej jakości dlatego prosimy o szczerą i rzetelną wypełnienie ankiety. Oceniając proszę posłużyć się skalą od 1 do 5 gdzie 1 oznacza ocenę zdecydowanie negatywną a 5 ocenę zdecydowanie pozytywną.

Nazwa i adres jednostki przyjmującej

Liczba godzin praktyki.....

1. Jak ocenia Pan/Pani ogólny stopień satysfakcji z odbytej praktyki zawodowej?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

2. Jak ocenia Pan/Pani organizację oraz efektywność wykorzystywania czasu podczas praktyk

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

3. W jakim stopniu praktyki przyczyniły się do pogłębienia wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie studiów?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

4. Na ile poznał Pan/Pani zasady funkcjonowania oraz strukturę instytucji, w której odbywał Pan/Pani praktyki?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

5. Jak ocenia Pan/Pani zaangażowanie oraz pomoc wyznaczonego opiekuna praktyk?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

6. W jakim stopniu praktyki rozwinęły Pan/Pani umiejętności praktyczne?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

7. W jakim stopniu praktyki nauczyły Pan/Pani samodzielność i odpowiedzialność podczas wykonywania pracy?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

8. W jakim stopniu praktyki rozwinęły Pan/Pani umiejętność skutecznego komunikowania się w sytuacjach zawodowych i pracy w zespole?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

9. W jakim stopniu praktyki rozwinęły Pan/Pani umiejętności organizacji pracy własnej/zarządzania czasem?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

10. W jakim stopniu praktyki rozwinęły Pan/Pani umiejętność skutecznego rozwiązywania złożonych problemów napotkanych w pracy zawodowej?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

11. Czy praktyki umożliwiły pełną realizację ich złożonego programu?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....

W jakim sektorze działa podmiot, w którym odbył Pan/Pani praktyki

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz.....